

ka 13 tau, i pae ki Wai-o-mahau; ko Paora Arapeta Erueti, ka 5 tau, i pae ki te Ana-o-Hine-te-kahu: ko Mihi Arapeta Erueti, ka 12 tau, i pae ki Hanea i Torere, tekau ma rua maero te tawhiti atu i Motu.

I te Ratapu, te 12 o nga ra, ka pae mai kotahi, ko Iritana Mita, ka 12 tau, i pae ano ki Torere. Ki te whakaaro i runga pea enei i te waka e tapapa ana, inahoki i pae ano te waka ki Torere.

Hui katoa enei kua pae mai nei ki uta tokoiwa, tokoiwa ano hoki e ngaro ana ki te moana. Kei te kimi tonu nga poti weera i waho i te moana, me nga tangata eke hoioho i whakaritea mo uta. Ko enei tamariki he tino rangatira no Te Whanau-a-Apanui, he huihui-nga no nga toto rangatira o nga iwi o Te Tai-rawhiti nei, (haunga hoki a Pani Retimana).

Kotahi te tamaiti i kitea e te tima, o 40 maero ki waho ki te moana.—Etitia.

No te Ratapu, te 12 o nga ra, ka nehua ki te urupa i Omaio, ko Hakarara Pahewa te minita nana i nehu. I tae mai ano to ratou mahita kia kite i te tanumanga o ana tamariki. He nui tona ponri.

Ko nga ingoa enei o nga matua o nga tamariki i mate, me nga ingoa ano o aua tamariki. Ko nga tamariki i tohungia ki te K kua kitea, ko nga mea i tohungia ki te N kei te ngaro tonu ki te moana.

MATUA.	TAMARIKI.	TAU.
Paratene te Waewae	(Mereheni	13 K
	(Tamahou	6 N
Wiremu Hape	(Kereopa	13 K
	(Te Waaka	8 N
Henare Akuhata	(Wiremu	10 N
	(Makere	7 K
Arapeta Tiketikeirangi	(Mihi	12 K
	(Paora	5 K
Te Puke te Kouorehua	(Tupuke	13 N
	(Te Amokura	12 N
Toopi Hamiora	(Te Rutene	9 N
	(Pecti	7 K
Arapeta te Rua	(Tawhi	6 K
	(Akuhata Reweti	12 N
Mita Marino	Iritana	12 K
Pani Retimana	Erina	8 N
(I mate a Pani Retimana)		26 K
Ani Taramea		38 N

Hui katoa tenei parekura tekau ma waru. Ka tae te rongo o te parekura nei ki nga iwi o te Tai-rawhiti o te Tai-whakararo, kaore i roa ka eke nga iwi nei ki Maraenui. Ka tau nga iwi o te Tai-whakararo ki te marae, ka puta nga iwi o te Tai-rawhiti, ka tae mai ki tera taha o Motu. Katalii ano ka tukua mai te waha o te pu, a nana, mehemea kei Awhe-

rika e pupuhi ana. Tau ana te paoro ki nga maunga. Tau ana te tuii ki te tangata whenua. Kua tae mai hoki te rongo kaore e ora te tangata, he tikanga maori mo tenei tu mate. Ka noho tupato te tangata whenua. Katalii ka whakawhiti. Ka tata mai te ope ra, mau ana te wehi. Ka tu maua i runga o te tohu. E rima rau maua, hui ki a Ngaitai ki a Te Whakatohea. Ka hapainga ta maua ngeri pohiri:—

"E ko te puuru, ko te puuru koa e takataka kia ueuc kia tu tangatanga i te riri. E kore te riri e tae mai ki konei i te ture a te kawana ka pukawautia koa ana te riri. Aha mate kino —mate kino, mate taurekareka pea koe. He mate taua pea koe, e tataia he toroa e hoe ai te moana e ...!"

Ka mutu nga taataa, e tangi ana ka puta a Ngati-Awa, a Ngati-Pukeko. Kei te haere ano a Te Whakatohea a Tuhohe. Nawai i kitea te whenua a, ka ngaro.

He maha nga korero, engari e rua nga take nunui i whakaotia i tenei huihuiinga nui o nga iwi o te Tai-rawhiti nei mo runga i tenei aitia.

I. He tono atu ki te Kawanatanga kia hangaia he piriti mo te awa o Motu, hei tohu whakamaharatanga mo te matenga o enei tamariki.

II. Ko te moana kua whakatapua, timata atu i tenei ra, te 15 o nga ra o Akuhata 1900. Ko te rohe o te tapu, timata i Toka-a-kuku, Waiorore, Te Awanui, Omaio, Whitianga, Motu, Maraenui, Hawai, Torere, Hauriri, ka mutu. Ko nga Maori me nga pakeha i roto i tenei rohe kua rawa e haere ki te hi ika i te moana, ki te mahi kuku ranei, kina, pupu, paua, me era atu kai o te moana. Ki te takahi tetahi tangata i tenei ture ka whiua ia e te iwi nui katoa. Ma nga rangatiratanga ra ano o te Tai-rawhiti e whakarite te wa e noa ai tenei tapu, katalii ka noa ai a muri ake nei, tetahi wahi anake ranei o tenei rohe, pehea ranei.

Kua tae mai te tangi a te Kawana o te Koroni raua ko tona hoa wahine, me te Pirimia, me nga Minita o te Kawanatanga, i ra-rototia mai i te waea, i te 13 o nga ra o Akuhata, ki nga matua o nga tamariki i mate nei, me te iwi nui tonu o Te Whanau-a-Apanui; na te Honore Minita o te taha Maori na Timi Kara i tuku mai; me te mihi mai hoki a nga apiha o te Tari Whakahaere o nga Kura o Niu Tirenii. Tenei ake te wa e whakahokia ai aua tangi.

Heoi ano,

na to koutou hoa,

na TIMI WAATA RIMINI.

Maraenui, Akuhata 8th, 1900.